Ο πόλεμος τους βρίσκει στην Κρήτη.
Και θα τους φέρει πιο κοντά –ή θα τους χωρίσει!

MARGARET PEMBERTON

Πριν έρθουν τα σύννεφα

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Για τη Cheryl Warren

Ἄνευ γὰρ φίλων οὐδεὶς ἕλοιτ' ἂν ζῆν,
ἔχων τὰ λοιπὰ ἀγαθὰ πάντα
(Χωρίς φίλους, κανένας δεν θα επέλεγε να ζήσει,
ακόμα κι αν είχε όλα τα άλλα αγαθά).

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ

Β
ΚΡΗΤΗ
Κρητικό Πέλαγος
Λιβυκό Πέλαγος
Σπάθα
Χανιά
Μάλεμε
Καστέλι
ΚΟΛΠΟΣ ΣΟΥΔΑΣ
Σούδα
Βρύσες
Νίπος
Ρέθυμνο
ΛΕΥΚΑ ΟΡΗ
ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ
Ηράκλειο
Ανώγεια
Φορτέτσα
Αμάρι
Κνωσός
Όρος Ίδη
Σκαλάνι
Παλαιοχώρα
Γερακάρι
Αρχάνες
Άγιος Νικόλαος
Καλαμιά
Όρος Δίκτη
Τυμπάκι
Ζάκρος
Φαιστός
10 20 30 μίλια
0 10 20 30 40 50 χιλιόμετρα

Κεφάλαιο 1

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1936

«Θα είναι ωραία εκδρομή, κορίτσι μου, μιας και θα ξαναδείς τις συμφοιτήτριές σου και την Οξφόρδη.»

Ολοφάνερα ο πατέρας της Έλλα Τέτλι πάντα καμάρωνε όταν έλεγε τη λέξη «Οξφόρδη», και τώρα η Έλλα ήξερε ότι μέχρι να γυρίσει στο σπίτι της νωρίς το επόμενο πρωί, ολόκληρο το χωριό Γουίλσντεν θα είχε μάθει πού είχε περάσει τη μέρα της.

Επειδή καταλάβαινε για ποιο λόγο τη συζητούσαν –κανένας άλλος από το χωριό δεν είχε ποτέ το πλεονέκτημα να μορφωθεί στην Οξφόρδη και φυσικά ούτε και να πάρει πτυχίο στην κλασική αρχαιολογία με έπαινο– αντιμετώπιζε στωικά το ενδιαφέρον που της έδειχναν. Ωστόσο η προσοχή αυτή συχνά της προκαλούσε έντονη αμηχανία.

«Σου έφτιαξα μερικά σάντουιτς», είπε η μητέρα της, με τη συνηθισμένη υπερπροστατευτική της διάθεση. «Έχεις πολλές ώρες μπροστά σου. Δεν θέλω να πεινάσεις.»

Μιας και θα συναντούσε την Κέιτ και τη Δάφνη για μεσημεριανό σε μια από τις αγαπημένες τους παμπ στην Οξφόρδη, η Έλλα δεν χρειαζόταν τα σάντουιτς. Όμως, αν το έλεγε αυτό στη μητέρα της, θα τη στενοχωρούσε, κι έτσι τα έβαλε στο σακίδιό της.

Από την κουνιστή πολυθρόνα του σε μια γωνιά της κουζίνας, επενέβη κι ο παππούς της. «Της έδωσες ψωμί με λαρδί, Άλις; Εμένα πάντα μου άρεσε το ψωμί με το λαρδί για κολατσιό.»

«Και βέβαια δεν έδωσα στην Έλλα ψωμί και λαρδί!» διαμαρτυρήθηκε η Άλις Τέτλι, βαθιά προσβεβλημένη.

Καταλαβαίνοντας ότι η πειρακτική του παρατήρηση είχε αποτέλεσμα, ο Τζος Τέτλι, που κάποτε ήταν ο παλιατζής του χωριού, ξέσπασε σε κακαριστά γέλια κι έπειτα, μ' ένα ξεδοντιασμένο χαμόγελο, απευθύνθηκε στην Έλλα. «Θα σε πάει το αγόρι σου στον σταθμό;»

«Αν εννοείς τον Σαμ Τζάουετ, παππού, είναι φίλος μου, όχι το αγόρι μου· και ναι, αυτός θα με πάει στον σταθμό.»

Η Άλις αντάλλαξε μια ματιά γεμάτη νόημα με τον άντρα της. Αν ο Σαμ Τζάουετ δεν ήταν το «αγόρι» της Έλλα, δεν έφταιγε το ότι δεν το επιδίωκε. Και καθώς ήταν γιος γιατρού και σύντομα θα έπαιρνε κι ο ίδιος το πτυχίο του στην ιατρική, ο Άλφρεντ κι εκείνη θα ενθουσιάζονταν αν οι προσπάθειες του Σαμ στέφονταν από επιτυχία.

Το ρολόι πάνω από το τραπέζι της κουζίνας χτύπησε εφτά και ο Άλφρεντ Τέτλι έβαλε το σάντουιτς σε μια τσέπη του σακακιού του. «Θα σε δω καθώς εγώ θα τελειώνω τη βάρδια μου κι εσύ θ' αρχίζεις τη δική σου», είπε στην Άλις και μετά στράφηκε στην Έλλα. «Καλύτερα να περιμένεις τον νεαρό Τζάουετ έξω, στο κατώφλι μας, παρά στην κουζίνα.»

Καταλαβαίνοντας ότι είχε δίκιο, η Έλλα κούμπωσε το παλτό της, πέρασε το λουρί της τσάντας στον ώμο της, αποχαιρέτησε τη μητέρα της μ' ένα φιλί και ακολούθησε τον πατέρα της έξω από το σπίτι.

Όταν βρέθηκε στο κατώφλι και η πόρτα έκλεισε πίσω της, είδε τον πατέρα της να παίρνει τον δρόμο για το εργοστάσιο του χωριού. Το σπίτι τους ήταν σ' έναν μικρό δρόμο στις παρυφές του χωριού. Στην απέναντι πλευρά δεν υπήρχαν σπίτια,

μόνο ένα ύψωμα, και στα ριζά του, ένα χωράφι –όπου ζούσε στα γηρατειά της η Μπέσι, η ασπρόμαυρη φοράδα που κάποτε έσερνε το κάρο του παππού της.

Καθώς περίμενε να δει τον Σαμ να εμφανίζεται στη στροφή του δρόμου πάνω στη μοτοσικλέτα με το πλαϊνό καλάθι, η Έλλα σκεφτόταν την προηγούμενη χρονιά και πόσο διαφορετική ήταν από τη χρονιά της Κέιτ ή της Δάφνης. Έχοντας πάρει το πτυχίο της στην αρχαιολογία και χάρη στην οικονομική βοήθεια που της εξασφάλιζαν οι μεσοαστοί γονείς της, η Κέιτ είχε γραφτεί για μεταπτυχιακές σπουδές στην προϊστορική ελληνική και ρωμαϊκή κεραμική στη διάσημη Βρετανική Σχολή των Αθηνών. Η Δάφνη, κόρη κόμη, είχε τελειώσει το πανεπιστήμιο με άριστα στις κλασικές σπουδές και είχε αφήσει για αργότερα την πιθανότητα να συνεχίσει τις σπουδές της ή να βρει κάποια δουλειά. Αντί γι' αυτό την είχαν παρουσιάσει στη βασιλική Αυλή και είχε ριχτεί στη συναρπαστική κοινωνική ζωή μιας ντεμπιτάντ.

Η Έλλα δεν είχε τις επιλογές που η οικονομική άνεση πρόσφερε στην Κέιτ και στη Δάφνη. Είχε αναγκαστεί να βρει αμέσως δουλειά και είχε προσληφθεί σε μια ρωμαϊκή ανασκαφή στο Σόμερσετ. Όμως αυτό που ήθελε στ' αλήθεια ήταν μια θέση σε μια ανασκαφή στο εξωτερικό. Αυτή την εποχή γινόταν μια ανασκαφή τεράστιας έκτασης στην Αμάρνα, στην Αίγυπτο, ενώ υπήρχε και μία ανασκαφή στην Ιθάκη, η οποία, αν και πολύ μικρότερη από της Αμάρνας, είχε τη δυνατότητα να γίνει εξίσου σημαντική, αν επιβεβαιώνονταν οι υποψίες ότι υπήρχε εκεί ένας ναός της Εποχής του Χαλκού.

Η μοτοσικλέτα με το πλαϊνό καλάθι που είχε ο Σαμ, ανηφορίζοντας τον δρόμο, με τον ήχο της διέκοψε τις σκέψεις της. Σταμάτησε μερικά μέτρα μακριά της. Χωρίς να σβήσει τη μηχανή, είπε με εύθυμη διάθεση: «Φαίνεται να σε απασχολεί κάτι. Αυτή τη φορά για τι πρόκειται; Ρωμαϊκά νομίσματα; Ρωμαϊκά αναθήματα;»

«Ούτε το ένα ούτε το άλλο», απάντησε εκείνη σε φιλικό τόνο. Αγνοώντας το πλαϊνό καλάθι, σκαρφάλωσε πίσω του, στο κάθισμα του συνεπιβάτη, και κάλυψε τα κατακόκκινα μαλλιά της μ' ένα φουλάρι για να μην τα φυσάει ο αέρας στα μάτια της. «Αναρωτιόμουν πώς θα μπορούσα να βρω μια θέση σε κάποια ανασκαφή στο εξωτερικό. Στην Αίγυπτο, αν δεν μπορεί να γίνει διαφορετικά, αλλά στην Ελλάδα κατά προτίμηση.»

«Είναι απαραίτητο να εργαστείς σε ανασκαφή; Γιατί δεν προσπαθείς να βρεις δουλειά σ' ένα μουσείο;»

Η Έλλα ήξερε ότι αυτό που εννοούσε στ' αλήθεια ήταν γιατί δεν μπορούσε να βρει μια μόνιμη δουλειά κοντά στο σπίτι της; Μια δουλειά που θα την κρατούσε στο Γιόρκσιρ, ώστε να μπορεί να τη βλέπει συχνότερα.

Καθώς ο Σαμ μάρσαρε τη μηχανή, εκείνη κρατήθηκε από τη μέση του φωνάζοντας πάνω από τον θόρυβο: «Η δουλειά στα μουσεία είναι βαρετή σε σύγκριση με τη δουλειά σε μια ανασκαφή. Στις ανασκαφές συμβαίνουν όλα τα συναρπαστικά πράγματα. Μπορείς να φανταστείς πώς ένιωσε ο Χάουαρντ Κάρτερ όταν μπήκε στον τάφο του Τουταγχαμών; Ή ο σερ Άρθουρ Έβανς όταν συνειδητοποίησε ότι είχε φέρει στο φως το ανάκτορο ενός βασιλιά της Κρήτης της Εποχής του Χαλκού;»

Ο Σαμ δεν μπορούσε να το φανταστεί και, ξέροντας ότι δεν είχε νόημα να προσπαθήσει, έβαλε ταχύτητα.

Μερικά δευτερόλεπτα αργότερα έστριβαν στη γωνία όπου βρισκόταν η παμπ Ling Bob και ανηφόριζαν με θόρυβο τον μικρό λόφο που τους απομάκρυνε από τις παρυφές του Γουίλσντεν. Από την κορυφή του λόφου η θέα των ρεικότοπων ήταν υπέροχη, και μετά, για τα επόμενα οχτώ χιλιόμετρα, ο δρόμος κατηφόριζε, στην αρχή ήπια και στη συνέχεια, καθώς πλησίαζαν το μαυρισμένο από την καπνιά κέντρο του Μπράντφορντ, πολύ πιο απότομα.

Όταν σταμάτησαν έξω από τον σιδηροδρομικό σταθμό, είχαν δεκαπέντε λεπτά περιθώριο μέχρι την αναχώρηση του τρένου.

«Έχεις χρόνο για ένα φλιτζάνι τσάι στα γρήγορα;» Ο Σαμ έβγαλε τα ειδικά γυαλιά που φορούσε όταν οδηγούσε τη μοτοσικλέτα και έσιαξε με τα δάχτυλά του τα κατάξανθα μαλλιά του.

«Δεν νομίζω. Αν το τρένο είναι ήδη στον σταθμό, θα ήθελα να ανέβω αμέσως, αν δεν σε πειράζει, Σαμ.»

«Τότε πάμε να βγάλουμε το εισιτήριό σου», είπε εκείνος απογοητευμένος, «αλλά ίσως αύριο το βράδυ θα μπορούσαμε να πάμε στον κινηματογράφο; Παίζει το Σκάρλετ Πίμπερνελ στο Ριάλτο.»

«Ωραία θα ήταν.» Το εννοούσε. Στο έργο έπαιζε ο Λέσλι Χάουαρντ, που ήταν ένας από τους αγαπημένους της ηθοποιούς.

Όταν έβγαλε το εισιτήριό της, ο Σαμ τής βρήκε ένα άδειο κουπέ στο τρένο. «Ξέρω ότι σου αρέσει να διαβάζεις όταν ταξιδεύεις», είπε καθώς η Έλλα μπήκε στο κουπέ ενώ εκείνος έκλεινε την πόρτα. «Με λίγη τύχη εδώ δεν θα σε ενοχλήσει κανένας σε όλη τη διαδρομή έως την Οξφόρδη.»

Το παράθυρο ήταν κατεβασμένο και η Έλλα στήριξε τα χέρια της στο περβάζι. «Πού θα πας στη συνέχεια, Σαμ; Κατευθείαν πίσω στο Γουίλσντεν;»

«Όχι. Θα πάω στο Ίλκλι να κάνω μια βόλτα στον ρεικότοπο για να ξεμουδιάσω λίγο.»

«Τότε πάρε τα δικά μου σάντουιτς γιατί εγώ δεν τα χρειάζομαι.» Ανοίγοντας το σακίδιό της, έβγαλε τα σάντουιτς που της είχε ετοιμάσει η μητέρα της και του τα έδωσε. «Τα έφτιαξε η μαμά και δεν ξέρω τι έχει βάλει μέσα. Μάλλον κρέας κονσέρβα.»

Σε όλο το τρένο οι πόρτες έκλειναν. Ακούστηκε η σφυρίχτρα του σταθμάρχη. Οι επιβάτες αποχαιρετούσαν τους δικούς

τους. Ο Σαμ μετάνιωνε που δεν είχε το θάρρος να την αποχαιρετήσει μ' ένα φιλί νωρίτερα, πριν μπει μέσα στο βαγόνι, αλλά επειδή η Έλλα δεν τον έβλεπε ρομαντικά, μια σιδηροδρομική αποβάθρα γεμάτη κόσμο δεν του είχε φανεί το πλέον κατάλληλο μέρος για να προσπαθήσει, για άλλη μια φορά, να την κάνει να τον δει διαφορετικά.

Το μέρος και η στιγμή για κάτι τέτοιο θα ήταν πολύ πιο κατάλληλα όταν θα πήγαιναν να δουν το Σκάρλετ Πίμπερνελ.

«Αντίο!» φώναξε καθώς, ανάμεσα σε τεράστια σύννεφα ατμού, το τρένο ξεκίνησε. «Θα έρθω το βράδυ να σε πάρω από το τελευταίο τρένο!»

«Ευχαριστώ!» του απάντησε, φωνάζοντας κι εκείνη. Το τελευταίο τρένο από την Οξφόρδη έφτανε στο Μπράντφορντ τα μεσάνυχτα, πολλή ώρα αφότου τα δρομολόγια των λεωφορείων για το Γουίλσντεν είχαν σταματήσει. Αν δεν ερχόταν να την πάρει ο Σαμ για να την πάει στο σπίτι της, θα έπρεπε να πάρει ταξί, και το να πάρει ταξί για το Γουίλσντεν θα κόστιζε ακριβά. Γεμάτη ευγνωμοσύνη τού έστειλε ένα φιλί.

Η χειρονομία της άλλαξε την έκφραση στο καλόβολο πρόσωπο του Σαμ. Χαμογελώντας πλατιά, της έστειλε κι αυτός ένα φιλί.

Η Έλλα, που εκείνη τη στιγμή έκλεινε το παράθυρο, δεν είδε ούτε την αντίδρασή του ούτε το φιλί που της έστειλε.

Καθώς το τρένο έβγαινε από τον σταθμό, βολεύτηκε σ' ένα γωνιακό κάθισμα και, έχοντας ήδη ξεχάσει τον Σαμ, έβγαλε το *Μινωικό Ανάκτορο* από το σακίδιό της. Γραμμένο από τον σερ Άρθουρ Έβανς, περιέγραφε πώς είχε ανακαλύψει το ανάκτορο της Εποχής του Χαλκού έπειτα από τουλάχιστον τριάντα χρόνια ανασκαφών στην Κνωσό της Κρήτης.

Από μικρό παιδί η Έλλα γοητευόταν από τους μύθους της αρχαίας Ελλάδας. Ο αγαπημένος της μύθος ήταν εκείνος του Θησέα, που είχε σκοτώσει τον Μινώταυρο, το τέρας που ήταν

μισό άνθρωπος και μισό ταύρος και ζούσε μέσα σ' έναν λαβύρινθο στο ανάκτορο του βασιλιά Μίνωα.

Κατά τη διάρκεια των ανασκαφών του στην Κνωσό, ο σερ Άρθουρ είχε βρει εκατοντάδες αντικείμενα που συνέδεαν την ιστορία με τον μύθο: νομίσματα που έδειχναν έναν λαβύρινθο και άλλα με την εικόνα ενός Μινώταυρου· μια τοιχογραφία που παρίστανε έναν ταυροκαθάπτη· ρυτά σε σχήμα κεφαλής ταύρου· ειδώλια από ελεφαντοστό που παρίσταναν ταυροκαθάπτες. Καθώς η ανασκαφή συνεχιζόταν, ο σερ Άρθουρ είχε αντιληφθεί ότι είχε ξεθάψει όχι μόνο ένα ανάκτορο, αλλά και έναν άγνωστο έως τότε πολιτισμό –έναν πολιτισμό που είχε ονομάσει μινωικό.

Αν και το κύριο έργο της ανασκαφής είχε τελειώσει πια, γίνονταν ακόμη ανασκαφές σε νεκροταφεία κοντά στο ανάκτορο, και ο μεγαλύτερος αδερφός της Κέιτ, ο Κιτ, διηύθυνε μία απ' αυτές.

Όταν η Κέιτ το είχε αναφέρει αυτό στην Έλλα και στη Δάφνη με αδιάφορο ύφος, ακόμα και η Δάφνη ενθουσιάστηκε. Ενώ διέσχιζαν έναν διάδρομο με πολύ κόσμο για να βγουν στην αυλή, μετακινώντας από το ένα χέρι στο άλλο τη στοίβα των βιβλίων που κουβαλούσε, η Κέιτ είπε: «Αυτό που πραγματικά ευχαριστεί τον Κιτ είναι ότι μένει στη βίλα που έχτισε ο Έβανς για τον εαυτό του και τους συναδέλφους του αρχαιολόγους όταν γινόταν η ανασκαφή του ανακτόρου. Ο Έβανς σπάνια βρίσκεται εκεί τώρα, αλλά καθώς οι μελέτες στον χώρο συνεχίζονται, η Βίλα Αριάδνη παραμένει διαθέσιμη στους αρχαιολόγους και στους επιστήμονες που εργάζονται εκεί.»

Μια τόσο στενή σχέση με τον πιο διάσημο αρχαιολογικό χώρο του αιώνα είχε φανεί απίστευτη στην Έλλα, η Κέιτ όμως ποτέ δεν είχε θεωρήσει ότι η σχέση του Κιτ με την Κνωσό ήταν κάτι σπουδαίο. Όπως και η Δάφνη, που είχε τον τίτλο λαίδη Δάφνη Σεντ Μορ, όλα αυτά τα θεωρούσε απολύτως φυσιολογικά.

Παρά την έμφυτη αυτοπεποίθησή της, η Έλλα, εξαιτίας των καταβολών της, είχε αποθαρρυνθεί κάπως τις πρώτες εβδομάδες της στην Οξφόρδη. Τα χρόνια που είχε περάσει στο Γυμνάσιο Θηλέων του Μπράντφορντ την είχαν βοηθήσει, χωρίς να χρειαστεί να κάνει η ίδια καμιά ιδιαίτερη προσπάθεια, να απαλύνει τη βαριά προφορά της του Γιόρκσιρ σε τέτοιο βαθμό, που ο παππούς της την κατηγορούσε ότι είχε γίνει «αριστοκράτισσα».

Η προφορά της δεν είχε φανεί καθόλου αριστοκρατική στο κολέγιο Σεντ Χιουζ της Οξφόρδης. Αν και ο σκοπός του κολεγίου, σύμφωνα με το καταστατικό, ήταν να δέχεται φοιτητές ανεξαρτήτως του μορφωτικού ή του κοινωνικού τους υπόβαθρου, κανένας συμφοιτητής της δεν προερχόταν από εργατική οικογένεια όπως εκείνη. Για πρώτη φορά στη ζωή της η Έλλα είχε δυσκολευτεί να ενταχθεί σ' ένα περιβάλλον· ή τουλάχιστον είχε δυσκολευτεί μέχρι που έγινε φίλη με την Κέιτ και τη Δάφνη.

Εκείνοι που είχαν δει κάπως αρνητικά τη φιλία της με αυτές τις δυο κοπέλες ήταν οι γονείς της.

«Άλλο μια κοπελιά που ο πατέρας της είναι δικαστικός λειτουργός», είπε πει ο Άλφρεντ Τέτλι, μιλώντας για την Κέιτ, «και άλλο, εντελώς διαφορετικό, μια κοπέλα που ο πατέρας της είναι κόμης. Εγώ στη θέση σου, αγάπη μου, θα την άφηνα να κάνει παρέα με τους ομοίους της. Είναι μυστήρια τρένα οι αριστοκράτες και καλύτερα να τους αποφεύγει κανείς.»

Ξέροντας ότι ο πατέρας της θα άλλαζε γνώμη για τη Δάφνη αν τη γνώριζε, η Έλλα δεν είχε ακολουθήσει τη συμβουλή του.

Κατά τη διάρκεια των διακοπών τους, τη δεύτερή τους χρονιά στο Σεντ Χιουζ, οι τρεις κοπέλες είχαν περάσει μερικές εβδομάδες ως εθελόντριες σε μια ρωμαϊκή ανασκαφή στο Νορθάμπερλαντ. Η Κέιτ, που το πατρικό της σπίτι ήταν στο Κάντερμπερι, είχε συναντηθεί με τη Δάφνη στο Λονδίνο και στη συνέχεια οι δυο τους είχαν ταξιδέψει με το ανοιχτό

αυτοκινητάκι της Δάφνης μέχρι το Γιόρκσιρ για να πάρουν την Έλλα.

Ήταν μια χρυσή ευκαιρία για να γνωρίσουν οι γονείς της την Κέιτ και τη Δάφνη κι έτσι η Έλλα πρότεινε να διανυκτερεύσουν στην παμπ «Ling Bob».

Μια επίσκεψη που, από πολλές απόψεις, θα μπορούσε να προκαλέσει αμηχανία δεν είχε δημιουργήσει το παραμικρό πρόβλημα.

Το βράδυ της άφιξής τους, η Κέιτ και η Δάφνη είχαν καθίσει να φάνε ψάρι πανέ και τηγανητές πατάτες με την οικογένεια Τέτλι, και αργότερα, όταν η Έλλα είχε συνοδεύσει την Κέιτ και τη Δάφνη παρακάτω στον δρόμο έως την παμπ, ο πατέρας της και ο παππούς της, θεωρώντας ότι εκείνη η στιγμή ήταν ιδανική ευκαιρία για να πιουν μια μπίρα, είχαν προστεθεί στη συντροφιά. Όταν βρέθηκαν στην παμπ, ο Τζος επέμεινε να μάθει την Κέιτ και τη Δάφνη να παίζουν βελάκια. Μέχρι να τελειώσει η βραδιά, δεν υπήρχε περίπτωση να επιμείνει ο Άλφρεντ στην άποψή του ότι ήταν προτιμότερο να αποφεύγει η κόρη του τη Δάφνη επειδή ανήκε στην αριστοκρατία. Αντί γι' αυτό, καθώς επέστρεφε στο σπίτι του στο φεγγαρόφωτο με τον Τζος και την Έλλα, είχε πει: «Τι σπουδαία κορίτσια που είναι αυτά τα δυο. Κρίμα που δεν γεννήθηκαν στο Γιόρκσιρ.»

Οι σκέψεις αυτές είχαν κάνει την Έλλα να ξεχαστεί. Άφησε το βιβλίο της και κοιτάζοντας από το παράθυρο, διαπίστωσε ξαφνιασμένη ότι άφηναν πίσω τους το Κόβεντρι και σύντομα θα έφταναν στην Οξφόρδη. Την πλημμύρισε μια χαρούμενη αίσθηση προσμονής. Θα ήταν υπέροχο να ξαναδεί την Κέιτ και τη Δάφνη, και ανυπομονούσε να βρεθεί στη Χάι Στριτ, ανάμεσα σε κτίρια, παμπ και καταστήματα που της ήταν τόσο γνώριμα όσο και οποιαδήποτε άλλα στο κέντρο του Μπράντφορντ.

Αν και η Κέιτ δεν το είχε αναφέρει στα γράμματά της, η Έλλα ήταν σίγουρη ότι η φίλη της δεν ήταν δυνατόν να είχε

ζήσει έναν χρόνο στην Αθήνα χωρίς να ταξιδέψει στην Κρήτη για να περάσει μερικές μέρες με τον Κιτ στην Κνωσό, και η προοπτική ότι η Κέιτ θα είχε κουτσομπολιά από πρώτο χέρι για έναν τόσο διάσημο χώρο ήταν συναρπαστική. Τώρα που η Κέιτ είχε τελειώσει τις μεταπτυχιακές σπουδές της, θα έψαχνε να βρει δουλειά και, καθώς το τρένο περνούσε σαν αστραπή ανάμεσα σε χωράφια και δάση, η Έλλα αναρωτήθηκε αν ο Κιτ θα τη βοηθούσε ίσως να βρει μια θέση στην ανασκαφή που διηύθυνε εκείνος. Αν δεν το έκανε, τότε ίσως εκείνη και η Κέιτ θα μπορούσαν να βρουν μαζί κάποια δουλειά κάπου· ίσως στη δεύτερη φάση της ανασκαφής στο Σόμερσετ; Ή σε μια από τις μεγάλες ανασκαφές ρωμαϊκών χώρων στο Νορθάμπερλαντ;

Έβαλε το Μινωικό Ανάκτορο στο σακίδιό της. Το καλύτερο απ' όλα θα ήταν να αποφάσιζε η Δάφνη ότι είχε βαρεθεί την κοινωνική ζωή ως ντεμπιτάντ και να αξιοποιούσε επιτέλους το πτυχίο που είχε πάρει με άριστα.

Αυτό θα ήταν το απόλυτο: οι τρεις τους να εργάζονται μαζί στον ίδιο χώρο –ιδιαίτερα αν ήταν κάποιος χώρος της Εποχής του Χαλκού και κάπου στην Ελλάδα.

Κεφάλαιο 2

Η Κέιτ Σέλτον βολεύτηκε στο κάθισμα του συνοδηγού στη σκουροπράσινη Riley του πατέρα της και είπε, σε τόνο αγανακτισμένο αλλά τρυφερό: «Πραγματικά δεν υπάρχει λόγος να με πας στον σταθμό, μπαμπά. Έχω άφθονο χρόνο και θα έκανα μόνο πέντε λεπτά για να φτάσω εκεί με τα πόδια.»

«Το θέμα δεν είναι αυτό, Κάθριν.» Ο τόνος της φωνής του πατέρα της ξεχείλιζε αγανάκτηση όσο και τρυφερότητα.

«Τότε ποιο είναι;»

Ο Τζάιλς Σέλτον έβαλε μπροστά το αυτοκίνητο και άφησαν πίσω του το σπίτι τους, τους «Καπουτσίνους», που χρονολογούνταν στον δέκατο όγδοο αιώνα. Ορθωνόταν στη σκιά του καθεδρικού ναού του Κάντερμπερι και ήταν μία από τις πιο όμορφες και πιο μεγαλόπρεπες μονοκατοικίες γεωργιανού ρυθμού μέσα στα τείχη της πόλης, με μόνο μειονέκτημα ότι έβλεπε σ' ένα παλιό λιθόστρωτο που δεν ήταν πολύ πιο φαρδύ από το αυτοκίνητό του.

«Πρώτον, χαίρομαι να σε πηγαίνω σε διάφορα μέρη με το αυτοκίνητο όποτε έχω την ευκαιρία», απάντησε, προχωρώντας προσεκτικά για να μπει σ' έναν άλλο δρόμο όχι πολύ πιο φαρδύ, «και, δεύτερον, στη δική μου εποχή, καμιά κοπέλα δεν θα ξεκινούσε να πάει σ' έναν σιδηροδρομικό σταθμό ασυνόδευτη».

Η Κέιτ γέλασε. «Έχουμε 1936, μπαμπά. Όχι 1906. Και μόλις επέστρεψα από έναν χρόνο στην Ελλάδα, ένα μέρος στο οποίο πήγα και από το οποίο επέστρεψα ασυνόδευτη.»

«Και ίσως θυμάσαι», είπε ο Τζάιλς, «ότι είχα σοβαρές αντιρρήσεις γι' αυτό».

Η Κέιτ το θυμόταν και ήξερε ότι είχε σταθεί πολύ τυχερή, όταν εκείνος, υποκύπτοντας στα επιχειρήματά της, της είχε επιτρέψει να πάει για ένα χρόνο στην Αθήνα για σπουδές. Αυτό που τον είχε ανησυχήσει περισσότερο απ' όλα ήταν το μεγάλο ταξίδι –με το τρένο στην Ιταλία, έπειτα προς τα νότια έως το Μπρίντιζι και στη συνέχεια η νυχτερινή διαδρομή με ατμόπλοιο μέχρι τον Πειραιά– και η Κέιτ ανατρίχιαζε όταν σκεφτόταν ποια θα ήταν η γνώμη του για μερικά από τα ταξίδια που είχε κάνει μόνη από την Αθήνα σε άλλα μέρη της Ελλάδας.

Για να φτάσει στις Μυκήνες, που απείχαν μόνο εκατόν είκοσι χιλιόμετρα από την Αθήνα, είχε καθίσει ώρες ολόκληρες σ' ένα κατάμεστο λεωφορείο που μύριζε άσχημα, συνταξιδεύοντας με μαυροφορεμένες χωριάτισσες με τσεμπέρια, που κρατούσαν στα γόνατά τους κοφίνια με φρούτα και λαχανικά τα οποία ή μόλις τα είχαν αγοράσει από κάποια τοπική αγορά ή σκόπευαν να τα πουλήσουν σε κάποια άλλη. Στο τελευταίο κομμάτι της διαδρομής, η διπλανή της κουβαλούσε ένα κοκοράκι σ' ένα ψάθινο καλάθι.

Ο Τζάιλς Σέλτον υποπτεύτηκε ξαφνικά ότι η Κέιτ δεν τον άκουγε. Ξερόβηξε και καθώς περνούσαν κάτω από την αψίδα ενός μεσαιωνικού φυλακίου, είπε: «Λοιπόν, τι λες κι εσύ, Κέιτ; Συμφωνείς με τη μητέρα σου και μ' εμένα ότι μια θέση στο μουσείο θα ήταν ιδεώδης επιλογή για την πρώτη σου δουλειά;»

Η Κέιτ ξαναγύρισε με κόπο στο παρόν. «Ποιο μουσείο; Το Βρετανικό; Πού τέτοια τύχη... Είναι πολύ δύσκολο να βρει κανείς μια τέτοια μόνιμη δουλειά και εντελώς αδύνατο για κάποιον που μόλις τελείωσε τις μεταπτυχιακές του σπουδές και δεν έχει καθόλου πείρα.»

Ο πατέρας της έστριψε δεξιά προς το πάρκινγκ του σταθμού.

«Τότε όχι στο Βρετανικό Μουσείο», είπε, σταματώντας τη Riley και σβήνοντας τη μηχανή. «Τι θα 'λεγες όμως για το μουσείο εδώ, στο Κάντερμπερι; Ή σε κάποιο μουσείο κάπου αλλού εδώ κοντά;»

«Δεν υπάρχει η παραμικρή πιθανότητα να με προσλάβουν, αλλά ακόμα κι αν αυτό γινόταν σε καμιά δεκαριά χρόνια, δεν με ενδιαφέρει να γίνω έφορος μουσείου.»

Ο πατέρας της πήρε ένα τόσο απογοητευμένο ύφος, που τον φίλησε στο μάγουλο. «Καλέ μου μπαμπά», είπε τρυφερά, «είσαι πολύ γλυκός που προσπαθείς να βοηθήσεις, αλλά πραγματικά δεν χρειάζεται να ανησυχείς για μένα –έχω ήδη κάνει τα σχέδιά μου».

Εκείνος πήρε μια βαθιά ανάσα και ετοιμάστηκε να απαντήσει, αλλά δεν πρόλαβε, γιατί η Κέιτ βγήκε από το αυτοκίνητο και πριν κλείσει την πόρτα είπε με σταθερή φωνή: «Θέλω να ειδικευτώ στην ελληνική κεραμική της Εποχής του Χαλκού και αυτό θα κάνω, με τη βοήθεια του Κιτ, και θα το υλοποιήσω στην Κρήτη.»

Έχοντας πετάξει τη βόμβα της, τον αποχαιρέτησε κουνώντας το χέρι και μπήκε γρήγορα στον σταθμό, γεμάτη ενοχές που είχε αφήσει να εννοηθεί ότι ο Κιτ τής είχε ήδη εξασφαλίσει μια θέση στην ομάδα του στην Κρήτη, ενώ το μόνο που είχε πει στην πραγματικότητα ήταν: «Θα το σκεφτώ, αδερφούλα, αλλά νιώθω άσχημα, γιατί κάτι τέτοιο μοιάζει πολύ με νεποτισμό, και δεν μπορώ να σου υποσχεθώ τίποτα.»

Την Κέιτ δεν την απασχολούσε ο νεποτισμός. Κατά τη συνταξιοδότησή του ο σερ Άρθουρ Έβανς είχε παραδώσει τον χώρο της Κνωσού στη Βρετανική Αρχαιολογική Σχολή Αθηνών. Ως μεταπτυχιακή φοιτήτρια της Σχολής, ήταν απόλυτα νόμιμη η αίτησή της για μια θέση σε μια από τις ανασκαφές των αρχαίων νεκροταφείων και είχε μεγάλες ελπίδες.

Ήταν αρχές Απριλίου και η νέα σεζόν ανασκαφών δεν θα άρχιζε πριν από τα μέσα Μαΐου. Η Κέιτ είχε φοβερή αγωνία.

Έπρεπε οπωσδήποτε να βρει μια θέση σε μια από τις ανασκαφές. Έπρεπε.

Ακόμα και πριν από τη χρονιά της στην Αθήνα, είχε βάλει ως στόχο της να εργαστεί στην Ελλάδα και κατά προτίμηση στην Κρήτη. Θα ήταν δύσκολο να μην έχει κυρίως την Κρήτη στο μυαλό της, μιας και ο Κιτ ήταν εκεί και είχε τόσο καλές διασυνδέσεις. Στον έναν χρόνο που έμεινε στην Αθήνα όμως, η Ελλάδα, ενώ ήταν μια λογική επιλογή χώρας στην οποία θα μπορούσε να ψάξει να βρει δουλειά, μετατράπηκε στη μοναδική χώρα στην οποία ήθελε να εργαστεί, γιατί από τη στιγμή που πάτησε το πόδι της στην Ελλάδα, την ερωτεύτηκε.

Η Βρετανική Σχολή βρισκόταν στις παρυφές του κέντρου της Αθήνας. Υπήρχαν τραμ που κατηφόριζαν απότομους δρόμους έως το κέντρο της πόλης, αλλά επειδή ο συνωστισμός ήταν δυσάρεστος, η Κέιτ είχε αποκτήσει τη συνήθεια να πηγαίνει παντού με τα πόδια. Το περπάτημα δεν ήταν ποτέ βαρετό. Στην Ελλάδα οι πόρτες των σπιτιών ήταν ανοιχτές κι οι δρόμοι γεμάτοι κόσμο. Πάντα υπήρχε κάτι ενδιαφέρον να δει κανείς. Οι γυναίκες έκαναν τις δουλειές του νοικοκυριού στα κατώφλια των σπιτιών τους: καθάριζαν πατάτες ή αρακά, έραβαν και μπάλωναν. Πιο κοντά στο κέντρο, οι είσοδοι των μαγαζιών ήταν πάντα ανοιχτές, με αποτέλεσμα στα κουρεία να έχει κανείς την εντύπωση ότι οι άντρες κουρεύονταν και ξυρίζονταν στο πεζοδρόμιο. Στα υπαίθρια καφενεία οι άντρες την κοίταζαν με περιέργεια, πίνοντας το ούζο τους.

Η Κέιτ κατανοούσε την περιέργειά τους. Πολλά χρόνια πολιτικού χάους στην Ελλάδα σήμαιναν ότι υπήρχαν λιγότεροι τουρίστες στην Αθήνα απ' ό,τι σε άλλες ευρωπαϊκές πόλεις με αρχαιολογικό ενδιαφέρον· επιπλέον, τα ρούχα της, καθώς και το γεγονός ότι ήταν ψηλότερη από τις περισσότερες Ελληνίδες, την έκαναν να ξεχωρίζει.

Στην καρδιά της πόλης η φασαρία λόγω της κοσμοπλημμύρας ήταν απίστευτη, και την ενθουσίαζε το γεγονός ότι ήταν και

η ίδια μέρος της εκεί ζωής. Η Ακρόπολη ήταν ορατή σχεδόν από παντού και όποτε δεν παρακολουθούσε τα μαθήματα ή δεν έγραφε κάποια εργασία, σκαρφάλωνε εκεί πάνω και περνούσε ώρες ολόκληρες κρατώντας σημειώσεις και τραβώντας φωτογραφίες, και μετά, εντελώς εξαντλημένη, καθόταν στα σκαλιά του Παρθενώνα, κοιτάζοντας με απόλαυση και ικανοποίηση τη θέα της ηλιόλουστης πόλης που έφτανε μέχρι τη θάλασσα.

Κατά τη διάρκεια των μεγάλων διακοπών του καλοκαιριού δεν είχε επιστρέψει στο σπίτι της. Είχε προτιμήσει να κάνει την πολύωρη διαδρομή από τον Πειραιά προς την Κρήτη και είχε περάσει τις πιο ζεστές εβδομάδες του καλοκαιριού στην Κνωσό με τον Κιτ. Είχε φτάσει τη στιγμή που τελείωνε η μία σεζόν ανασκαφών και δεν είχε αρχίσει ακόμα η επόμενη· και ο Κιτ, που εκμεταλλευόταν το διάλειμμα ανάμεσα στις δύο ανασκαφές για να δουλέψει πάνω σ' ένα βιβλίο που ετοίμαζε, δεν είχε και πολύ χρόνο γι' αυτήν.

Δεν είχε σημασία. Ο έφορος της Κνωσού, ο κύριος Χάτσινσον –γνωστός σε όλους ως «ο Άρχοντας»– την είχε κάνει να νιώσει ευπρόσδεκτη, όπως εξάλλου και η ηλικιωμένη μητέρα του, που είχε αναλάβει και τον ρόλο της οικονόμου του. Στη Βίλα Αριάδνη έμεναν επίσης μερικοί φοιτητές και η Κέιτ είχε προστεθεί στην ομάδα τους και κάτω από την επίβλεψη του καθηγητή τους ασχολήθηκε με τη διαλογή των κεραμικών οστράκων που είχαν βρεθεί στην ανασκαφή. Κάποιες άλλες μέρες επισκέφτηκε τα ερείπια δύο μικρότερων μινωικών ανακτόρων στη Φαιστό και στα Μάλια, ενώ είχε περάσει και ώρες ολόκληρες στο μουσείο του Ηρακλείου.

Ένας αρχαιολόγος που δεν έμενε στη Βίλα, αλλά ερχόταν πότε πότε να δειπνήσει μαζί τους, ήταν ο Λιούις Σίνκλερ, ένας Σκοτσέζος από το Σάδερλαντ. Έκανε ανασκαφές σ' έναν χώρο περίπου τριάντα χιλιόμετρα νοτιοδυτικά της Κνωσού, όπου, πριν από οχτώ χρόνια, ένας βοσκός είχε ξεθάψει μια χρυσή μινωική χτένα.

Η Έλλα, η Κέιτ και η Δάφνη –Αγγλίδες, φίλες, απόφοιτες της Οξφόρδης, παθιασμένες με την αρχαιολογία– έρχονται στην Κνωσσό λίγα χρόνια πριν το ξέσπασμα του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου. Η Δάφνη αρχικά απολαμβάνει τη ζωή και τον έρωτα, ενώ η Έλλα και η Κέιτ εργάζονται σκληρά σε μια ανασκαφή και αρχίζουν να φέρνουν στο φως σπουδαία ευρήματα. Πολύ σύντομα ερωτεύονται και αυτές, γνωρίζουν χαρές και απογοητεύσεις, μαγεύονται από το νησί, τους κατοίκους του, τα έθιμά τους. Κι έπειτα έρχεται ο πόλεμος…

Ακολουθούν σκληρές μάχες, αντίσταση, θρίαμβοι, θάνατοι… πάντα με φόντο τα δύσβατα βουνά της Κρήτης. Οι Βρετανοί που βρίσκονται στο νησί στέκονται με αυταπάρνηση στο πλευρό των κατοίκων που πολεμούν με όλες τους τις δυνάμεις, πρόθυμοι να δώσουν και τη ζωή τους για τη λευτεριά. Οι φιλίες, οι έρωτες, όλες οι ανθρώπινες σχέσεις που σφυρηλατήθηκαν στους χώρους των ανασκαφών δοκιμάζονται μέχρι τα όριά τους.

Γιατί ο πόλεμος μετατρέπει τους φίλους σε εχθρούς, και τους εραστές σε αγωνιστές…

εκδόσεις ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ
Δορκού 4, Σταθμός Λαρίσης, 10440 ΑΘΗΝΑ, Τηλ. 210-5237635
info@klidarithmos.gr www.klidarithmos.gr
www.facebook.com/klidarithmos.gr

ISBN 978-960-461-824-8